

Streszczenie rozprawy doktorskiej w języku polskim

Niniejsza rozprawa doktorska poświęcona jest zjawisku pytania retorycznego w przemówieniach politycznych. Istotnym celem pracy jest zbadanie potencjału illokucyjnego pytań retorycznych, ukazanie, na ile możliwe jest wykorzystanie ich potencjału w oddziaływaniu na odbiorcę w przemówieniach, a także wykazanie różnic w formach realizacji pytań retorycznych.

Głównym celem pracy jest przeprowadzenie klasyfikacji pytań retorycznych na podstawie relacji między językową realizacją pytań a zawartą w nich intencją nadawcy, a w tym sensie ukrytym tu znaczeniem pytania retorycznego. Punktem wyjścia dla zaproponowanej w pracy klasyfikacji są typologie Meibauera (1986) oraz Bąka (2012).

Po zaprezentowaniu wyników analizy podsumowany zostaje również osiągnięty cel pracy i tym samym udzielona odpowiedź na pytanie, czy intencja autora pytania retorycznego – niezależnie od tego, czy jest jawna, czy niejawną – zmierza do bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania na odbiorcę. W rezultacie uzasadniono, iż stosowanie pytań retorycznych, a tym samym ich potencjał illokucyjny, ma wpływ na odbiorcę w zależności od intencji oraz założeń nadawcy i opisanych tu uwarunkowań kontekstowych i tzw. wyznaczników retoryczności.

Na podstawie zebranego materiału przedstawione zostały różnorakie funkcje, jakie spełniają pytania retoryczne realizowane przez mówców. Są to np. funkcja sterowania emocjami, sugerowanie, potęgowanie znaczenia sensu wyrazów, instruowanie, manipulowanie zdaniem odbiorcy oraz inne.

Katarzyna Lisowska
4.05.2017